

Motion till riksdagen 2005/06:Fö248

av **Ann-Kristine Johansson (s)**

Naturolyckor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om behov av en samlad strategi för att klara kommande naturolyckor.

Motivering

2 av 3 naturkatastrofer sedan 1980 har varit relaterade till klimatet. Antalet inträffade klimathändelser i Europa fördubblades under 90-talet jämfört med det föregående decenniet. De senaste åren har olika naturolyckor inträffat i Sverige, skyfall, översvämningar och stormar. Sådant som är att härleda till klimatförändringar. Vi anser därför att Sverige måste ta fram strategier för att klara av de sannolika förskjutningarna i klimatet.

FN har inom ramen för sin International Strategy for Disaster Reduction tagit fram Guidelines for Reducing Flood Losses. FN skriver i sin sammanfattning att en riskvärdering behöver finnas som ett underlag för planering och genomförande om man ska få en långsiktigt hållbar lösning. Man måste överväga om nuvarande markanvändning måste ändras osv. Överhuvudtaget bör man ändra synsätt från en efter-katastrofen-handlingsplan till en som är förebyggande. EU, i sin tur, har tagit fram ett liknande dokument: Best Practices on Flood Prevention, Protection and Mitigation. Där förs ett liknande resonemang som i FN-dokumentet. Där sägs att vi måste lära oss att leva med översvämningar och öka folks medvetenhet om detta. Fokus ligger på det förebyggande arbetet och i dokumentet beskriver man också hur det förebyggande arbetet ofta för med sig positiva bieffekter.

Vi anser därför att Sverige måste ta fram en strategi för att klara av de sannolika förskjutningarna i klimatet mot ännu större nederbörd inom större delar av landet och mer frekventa och svåra Extremsituationer.

1. Det bör inrättas en nationell samordnande instans som är huvudansvarig för sådana typer av händelser med resurser och kompetens för att arbeta långsiktigt förebyggande och göra långsiktiga strategiska bedömningar, initiera

Fel! Okänt namn på

forskning och kompetensutveckling, ge stöd till och samordna lokala initiativ och följa upp arbetet. Med en god samordning och en nationell instans som är huvudansvarig finns stora samhällsvinster att göra.

2. Utbildning och forskning inom området behöver stärkas för att på sikt möta behovet av kompetensförsörjning. Att t.ex. geoteknisk forskning bedrivs i Sverige är av största betydelse mot bakgrund av de speciella geologiska och klimatologiska förhållanden som finns i Norden. Det behövs ökad kunskap inom ett flertal markrelaterade områden, som t.ex. kunskap om klimatförändringar, infrastruktur, byggande i tätort, geotekniska risker m.m. En effektiv samverkan och samordning mellan högskolor, institut och övriga aktörer samt mellan olika vetenskaper innefattande annan teknik, naturvetenskap och samhällsvetenskap är av största vikt för att skapa en god beredskap.

3. Riktlinjer och strategier bör tas fram till stöd för lokala och regionala myndigheter. Kommunala och regionala myndigheter, som hanterar dessa frågor, behöver nationell kompetens kompletterad med riktlinjer/strategier att stödja sig emot för sitt förebyggande arbete i kommunala planeringsgrupper. Det är också viktigt att tillräckligt med resurser finns för att kommunerna ska kunna satsa på förebyggande åtgärder. Ofta är det stora kostnadskrävande projekt som en enskild kommun har svårt att ta hela kostnaden för. Med bra samordning kan de lokala och regionala myndigheterna bygga upp en bra kompetens och en bra förebyggande verksamhet.

4. Inrättandet av en naturolycksfond. Naturolyckor kan få stora effekter lokalt, för näringsidkare och för enskilda privatpersoner. Dessa olyckor är ofta mycket kostsamma och inte sällan pågår utredningsarbetet om ansvarsfrågan långt efter det att röjningsarbete och ombyggnation klarats av.

Stockholm den 30 september 2005

Ann-Kristine Johansson (s)